

Jak bude probíhat úřední změna pohlaví po 1. 7. 2025?

Co mám udělat, když si přeji úřední změnu pohlaví?

- Od 1. 7. 2025 není pro úřední změnu pohlaví nutná operace, hormonální léčba ani jiný zásah do tělesné integrity. Je ale stále nutné potvrzení od lékaře/lékařky.
- Lékař/ka, kteří se o Vás budou starat a budou Vašimi ošetřujícími lékaři/lékařkami, mají odbornost **sexuologie**.
- Navštívíte sexuologa/sexuoložky a povíte, co cítíte a co byste si přáli.
- Sexuolog/sexuoložka Vám podrobně vysvětlí, jak probíhá diagnostika a také to, co proces změny pohlaví pro Vás znamená zdravotně, psychicky a společensky.
- Také Vám navrhne plán diagnostiky, aby se zjistilo, jestli jsou Vaše pocity způsobené transsexualismem (genderovým nesouladem), nebo jinou diagnózou. Doporučuje se, aby byl Vámi podepsaný informovaný souhlas a poučení.
- Budete-li chtít při zahájení péče o změnu pohlaví změnit své jméno či příjmení na neutrální podobu, můžete (nejste však povinni) o tom učinit prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem, kterému současně musíte předložit potvrzení o zahájení léčby, jež Vám vydá sexuolog/sexuoložka. Tento krok ještě není úřední změnou pohlaví.

Jak probíhá diagnostika?

- Sexuolog/sexuoložka Vás vyšetřuje podle plánu, trvá to různě dlouho, obvykle od 6 do 12 měsíců (do této doby se započítává i péče, která Vám byla poskytnuta před 1. 7. 2025).
- Lékaři/lékařky sledují, jestli jsou Vaše pocity dlouhodobé.
- Mohou pomáhat i další odborníci: psycholog, psychiatr, endokrinolog, gynekolog nebo urolog, podle potřeby i další.
- Podle výsledků sexuolog/sexuoložka stanoví diagnózu transsexualismus (genderový nesoulad).

Kdy mi úřady změní pohlaví v dokladech?

- Když Vám ošetřující sexuolog/sexuoložka potvrdí diagnózu transsexualismus (genderový nesoulad) a Vy podepíšete informovaný souhlas a poučení, vydá Vám potvrzení (konkrétně se jedná o potvrzení o ukončení léčby pro změnu pohlaví), které potřebujete pro matriční úřad, aby do matriky zapsal změnu Vašeho pohlaví.
- Na tomto potvrzení sexuolog/sexuoložka uvede datum. Toto datum je dnem, ke kterému Vám úřady změní pohlaví v dokladech. Je to také den, kdy zaniká manželství, partnerství nebo registrované partnerství. Lékař musí den změny pohlaví oznámit matričnímu úřadu do 3 pracovních dnů.
- Ministerstvo zdravotnictví a odborné lékařské společnosti doporučují, aby toto potvrzení bylo vydáno jen osobě starší 18 let.
- Budete-li chtít při ukončení péče o změnu pohlaví změnit své jméno či příjmení (nemusí se již jednat pouze o neutrální podobu), učiníte o tom prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem, kterému současně musíte předložit potvrzení o ukončení léčby pro změnu pohlaví. Pokud takové prohlášení neučiníte, zapíše matriční úřad Vaše příjmení v souladu s novým pohlavím, tedy v případě ženy v přechýlené podobě a v případě muže mužský tvar, případně ponechá neutrální tvar. Pokud takové prohlášení neučiníte ani ve vztahu ke jménu

a v matrice máte zapsáno jméno, které neodpovídá nově nabytému pohlaví, učiní matriční úřad oznámení soudu.

Musím jít na operaci nebo brát hormony pro úřední změnu pohlaví?

- Ne. Operace ani jiný zásah do těla nejsou nutné pro to, aby se Vám pohlaví v dokladech mohlo změnit.
- Někteří lidé ani po potvrzení diagnózy už žádnou další léčbu nechťejí. A to je v pořádku.
- Pokud si přejete, můžete se s lékařem dohodnout na další léčbě (např. hormonální léčbě nebo podstoupit chirurgické zákroky).
- Vše probíhá podle tzv. **individuálního léčebného plánu**, který připraví lékař společně s Vámi.

Mohu kdykoli přestat?

- Ano. Můžete si to kdykoli rozmyslet a zdravotní péči ukončit.

Dostanu pomoc, pokud to bude náročné?

- Ano. Ošetřující lékař/lékařka vás může odkázat na psychologa či psychiatra.
- Můžete vyhledat podpůrné skupiny a patientské organizace (např. Transparent, Prague Pride, Sbarvouven.cz; patientské organizace naleznete na: patientskeorganizace.mzcr.cz).

Detailnější popis celého procesu naleznete ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví č. 9/2025.